

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Seurakunnan luottamushenkilöiden
teemamateriaalit 2023–2026

Turvallisempi seurakunta kaikille

Luottamushenkilönä turvallisuuskulttuuria
rakentamassa ja ylläpitämässä.

Seurakunnan luottamushenkilöiden
teemamateriaalit 2023-2026

Yhdenvertaisuus, tasa-
arvo, turvallisempi
tila, etuoikeudet.

Tosi hienoja sanoja

Syrjintä, rasismi,
epäasiallinen kohtelu,
kiusaaminen, vihapuhe.

Tosi kamalia tekoja.

Luottamushenkilönä sinulla on
mahdollisuus vaikuttaa ja tehdä
seurakunnasta turvallisempi paikka

Ihmisen arvokkuus

Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon lähtökohtana jokaisen ihmisen arvokkuus.

Arvokkaita ovat niin lähellä kuin kaukana olevat, sekä meille tutut että tuntemattomat.

Value=arvo
Dignity=arvokkuus

²⁴ Jumala sanoi: »Tuottakoon maa kaikenlaisia eläviä olentoja, kaikki karjaeläinten, pikkueläinten ja villieläinten lajit.» Ja niin tapahtui. ²⁵ Jumala teki villieläimet, karjaeläimet ja erilaiset pikkueläimet, kaikki eläinten lajit. Ja Jumala näki, että niin oli hyvä.

²⁶ ☞ Jumala sanoi: »Tehkäämme ihminen, tehkäämme hänet kuvaksemme, kaltaiseksemme, ja hallitkoon hän meren kaloja, taivaan lintuja, karjaeläimiä, maata ja kaikkia pikkueläimiä, joita maan päällä liikkuu.» ²⁷ ☞ Ja Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. ²⁸ ☞ Jumala siunasi heidät ja sanoi heille: »Olkaa hedelmälliset, lisääntykää ja täyttäkää maa ja ottakaa se valtaanne. Vallitkaa meren kaloja, taivaan lintuja ja kaikkea, mikä maan päällä elää ja liikkuu.» ²⁹ ☞ Jumala sanoi vielä: »Minä annan teille kaikki siementä tekevät kasvit, joita maan päällä on, ja kaikki puut, joissa on siementä kantavat hedelmät. Olkoot ne teidän ravintonanne. ³⁰ ☞ Ja villieläimille ja taivaan linnuille ja kaikelle, mikä maan

Artiklat

1. artikla. Kaikki ihmiset syntyvät vapaina ja tasavertaisina arvoltaan ja oikeuksiltaan. Heille on annettu järki ja omatunto, ja heidän on toimittava toisiaan kohtaan veljeyden hengessä.

2. artikla. Jokainen on oikeutettu kaikkiin tässä julistuksessa esitettyihin oikeuksiin ja vapauksiin ilman minkäänlaista rotuun, väriin, sukupuoleen, kieleen, uskontoon, poliittiseen tai muuhun mielipiteeseen, kansalliseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, omaisuuteen, syntyperään tai muuhun tekijään perustuvaa erotusta.

Mitään erotusta ei myöskään pidä tehdä sen maan tai alueen valtiollisen, hallinnollisen tai kansainvälisen aseman perusteella, johon henkilö kuuluu, olipa tämä alue itsenäinen, huoltohallinnossa, itsehallintoa vailla tai täysivaltaisuudeltaan minkä tahansa muun rajoituksen alainen.

3. artikla. Kullakin yksilöllä on oikeus elämään, vapauteen ja henkilökohtaiseen turvallisuuteen.

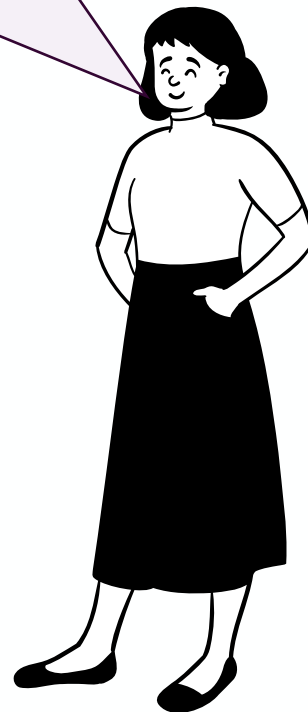
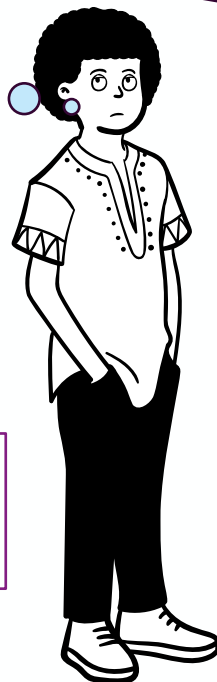
Ihmisen arvokkuus

Olisi kyllä hienoa saada kehuja ja kannustusta.

Arvokkuuden vahvistaminen puheissa ja teoissa.

Pohdinta:
Miltä tuntuu kun on arvostettu, hyväksytty, kunnioitettu ja mukaan otettu?

Mulle tuli tosi hyvä mieli kun yhden toisen listan valtuutettu kehui mun puheenvuoroa

Ihmisen arvokkuus

Pohdinta:

Mitä sinulle luottamushenkilönä tarkoittaa se, että jokainen ihminen on yhtä arvokas?

Missä ihmisen arvokkuus näkyy teidän seurakuntanne toiminnassa?

Millaisella puheella vahvistat ihmisten arvokkuuden toteutumista seurakunnassasi?

Kenelle sinun on vaikeaa osoittaa arvostusta ja kunnioitusta?

Kenelle sinun on helppoa osoittaa arvostusta ja kunnioitusta?

Ketkä unohtuvat kutsua mukaan tai keitä on vaikea toivottaa tervetulleeksi teidän seurakuntanne toimintaan?

**Turvallisempi
seurakunta
kaikille.**

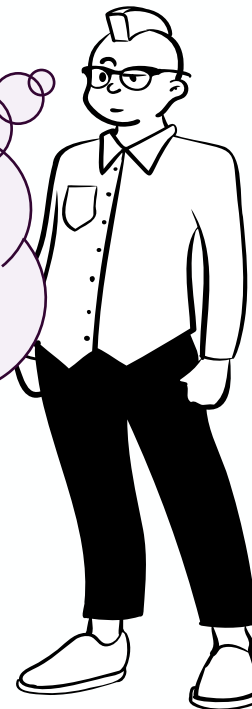

Turvallisempi seurakunta

Miltä minusta tuntuu
kun on ihan tosi hyvässä
turvassa?
Ei ainakaan tarvitse
stressata mitään, eikä
jännittää.
Hyvä fiilis kyllä silloin on

En kyllä ainakaan
tuonne
kirkonmäelle mene
kun aina saa pahan
mielen.

Turvallisempi seurakunta

Pohdinta:

Kenelle seurakuntanne tilat ja toiminta ovat turvallisia?

Kenelle seurakuntanne tilat ja toiminta ovat turvattomia?

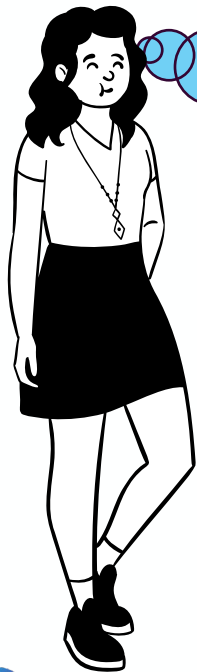
Mikä ylläpitää turvallisuutta seurakunnassanne?

Mikä estää turvallisuutta seurakunnassanne?

Millainen turvallisuuskulttuuri ja –ilmapiiri on sinun seurakunnassasi?

Miten sinä voit luottamushenkilönä lisätä turvallisuuden kokemusta omassa seurakunnassasi?

Turvallisempi seurakunta

Stressaa. Siellä on ne kokeneet konkarit, jotka tietää kaiken ja osaa puhua sitä kokouskieltä. Mitä jos en ymmärrä tai he eivät ymmärrä minua?

Vähän jännittää mennä tapaamiseen kun siellä on ihan uusia tuttavuuksia. En haluaisi tahallani loukata ketään mutten oikein tiedä ja ymmärrä näitä itselleni uusia näkökulmia.

Turvallisempi ja rohkeampi tila

Pohdinta:

Millaisia asioita teidän seurakunnassanne on helppo käsitellä?

Millaiset teemat aiheuttavat erimielisyyttä, tulkintaa ja oletuksia?

Milloin huomaatte, että mietitte jo etukäteen toisten varmasti olevan toista mieltä?

Turvallisempi ja rohkeampi tila

- Yhteisiä periaatteita tarvitaan etenkin silloin, kun osapuolten välillä vallitsee epäsymmetrinen valtasuhde
- Uutta ymmärrystä synnyttävä keskustelu tuo mukanaan jonkin verran turvattomuutta, etenkin kun aiheina ovat sorto, valta, identiteetti tai etuoikeudet
- Tärkeää varmistaa, ettei kenenkään yksilön tai ryhmän olemassaolon oikeutta kiistetä
- Hankaluus, riski tai vaikeus eivät ole vastakohta turvallisuudelle
- Tavoitteena oppiminen ja sille luodaan turvallisempi tila

Tarvitaan tiedostamista, tietoa, taitoa ja asennetta, joka muuttuu toiminnaksi.

Rohkeampi tila

Pohdinta:

Millaiset turvallisemman tilan periaatteet voitte luottamushenkilönä luoda yhteiselle työskentelylle?

Millaisissa kysymyksissä joudut itse haastamaan itseäsi?

Viisi rohkean tilan elementtiä

1. Kohteliaisuus ja avoimuus asioille, joita ei ymmärrä. Tämä periaate tarkoittaa sitä, että erilaisia näkemyksiä osataan odottaa ja niitä arvostetaan. Niitä myös pyritään ymmärtämään ja lisäksi etsitään kaikkia osapuolia tyydyttäviä ratkaisuja. Kohteliaisuuteen sitoutuminen mahdollistaa vahvat tunnereaktiot, tunteiden ilmaisemisen sekä tiukan suhtautumisen muita loukkaavaan käyttäytymiseen.
2. Aikomusten ja vaikutusten vertailu. Sekä tekojen ja sanojen aikomuksia että niiden aiheuttamia vaikutuksia tarkastellaan. Joskus tekemme ja sanomme vaikuttavat eri tavoin kuin olimme tarkoittaneet. Myönteiset tai neutraalit aiheet eivät pyyhi pois kielteisiä vaikutuksia.
3. Omaehtoinen osallistuminen. Ketään ei pakoteta puhumaan, mutta ihmisiä haastetaan pohtimaan, mitkä tekijät estävät tai mahdollistavat heidän osallistumistaan keskusteluun. Kaikkia asioita ei ole pakko sanoa ääneen. Osa prosesseista voi tapahtua ajattelun tasolla, kun ihmistä ei painosteta. Ihmisiä voi pyytää pohtimaan sitä, mitä tapahtuu, jos he päättävät haastaa itseään ja tutkia itselleen uusia ja vieraita asioita ja näkökulmia. Millaisia vaikutuksia uusien asioiden huomioonottaminen tuo omaan sosiaaliseen todellisuuteen? Entä suhteisiin toisten kanssa?
4. Kunnioitus. Kun kunnioitus määritellään keskustelun periaatteeksi, on tarpeen tarkentaa, mitä se eri osapuolille tarkoittaa. Miltä kunnioitus näyttää, miten kunnioitusta osoitetaan? On hyvä myös paneutua pelisääntökeskustelussa siihen, kuinka ihmiset kokevat haastamisen. Kuinka keskustelussa voidaan kunnioittavalla tavalla haastaa toinen toistensa näkemyksiä?
5. Ei hyökkäyksiä. Tämä periaate kaippaa myös tarkentavaa keskustelua siitä, mitä sillä tarkoitetaan ja miten se koetaan. On hyvä, että etukäteen on pohdittu sitä, miten hyökkäys henkilöä kohtaan eroaa siitä, että henkilöä haastetaan tämän ajatuksista, uskomuksista ja toiminnasta, mikä aiheuttaa usein epä mukavan olon.⁹³

Attias, Miriam: Identiteetit, konfliktit ja sovittelun.

Turvallisemman tilan periaatteet

Noudatamme täällä

TURVALLISEMMAN TILAN periaatteita

KUNNIOITA toisen henkilökohtaista fyysistä ja psyykkistä tilaa. Kunnioita itsemääräämisoikeutta. Älä koske toista kysymättä lupaa. Muista, ettei voi tietää toisen rajoja kysymättä niitä. Pyydä tilaa myös itsellesi tarvittaessa.

ÄLÄ PILKKA iäviä, halvempia, syvää syrjään tai nolaa ketään puhellasi, käytökselläsi tai teoillasi. Pitäydy ulkonäön arvostelusta, juoruilusta ja stereotyyppien ylläpitämisestä.

ÄLÄ TEE OLETUKSIA ulkonäköön tai toimintaan perustuen. Älä tee oletuksia kenenkään seksuaalisuudesta, sukupuolesta, kansallisuudesta, etnisyydestä, uskonnosta, arvoista, sosioekonomisesta taustasta, terveydestä tai toimintakyvystä.

ANNA TILAA. Pyri huolehtimaan siitä, että kaikilla on mahdollisuus osallistua keskusteluun. Älä jyrää muiden mielipiteitä ja anna puheenvuoro. Kunnioita myös toisten yksityisyyttä ja käsittele arkoja aiheita kunnioittavasti.

KUUNTELE JA OPI. Ota vastaan uudet aiheet, henkilöt ja näkökulmat ennakkoluulottomasti. Suhtaudu jokaiseen vastaantulevaan asiaan ja tilanteeseen mahdollisuutena oppia uutta ja kehittyä.

PYYDÄ ANTEEKSI. Jos olet loukannut tahallisesti tai tahattomasti muita.

Toimi näin, jos kohtaat häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua
Jos huomaat jonkun käyttäytyvän asiattomasti tai muutoin rikovan Turvallisemman tilan toimintaperiaatteita, puutu tilanteeseen. Ilmoita tapahtuneesta seurakunnan työntekijälle.

Millaiset turvallisemman tilan periaatteet on luotu teidän seurakunnan kokouksiin, tapahtumiin, toimiin?

Vapaantoisto toiminta
Yhteisvastuu
Vuorovaikutuksen kirkko
Turvallisempi seurakunta
Ilmoituslomake
Syrjinnästä vapaa seurakunta
Reilun kaupan seurakunta
Instagram-linkit

Kotkan kirkon turvallisesta seurakunnasta

"Kirkon arvoja ovat usko, toivo ja rakkaus. Turvallisuus kietoutuu näihin kaikkiin syvästi ja moi Kirkon ja seurakuntien tulee olla ihmisille turvallisilla kaikilla tasoilla: fyysisellä, henkisellä, henk sosiaalisella, emotionaalilla ja seksuaalisella tasolla. Oikeus kaiken tasoiseen turvallisuuteen l seurakunnan työntekijöitä, että seurakuntalaisia ja muita toimintaan osallistuvia ihmisiä."

Näin todetaan Suomen ev.lut.kirkon Turvallinen seurakunta -julkaisussa. [\(Linkki aukeaa uuteen ikkunaan.\)](#)

Hyvä ja turvallinen ilmapiiri luodaan yhdessä. Muistan nämä:

En syrji ketään iän, sukupuolen, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muur syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan oletukseen (Yhdenvertaisuuslaki).

Turvallisemman tilan periaatteet

Kymmenen kristillistä seurakuntaa ja yhteisöä sitoutuu turvallisen seurakunnan periaatteisiin Tampereella

25.01.2023 12:39 - Kotimaa | Uutiset

Lausunto julkistettiin Tampereen ortodoksisessa kirkossa. Kuva: Creative Commons

Kymmenen seurakuntaa ja kristillistä yhteisöä on Tampereella julkaissut lausunnon turvallisesta seurakunnasta. Lausunto julkaistiin kristittyjen ykseyden rukousviikon rukousvaelluksen päätteeksi 22.1. Tampereen ortodoksisessa kirkossa.

Lausunnon allekirjoittaneet seurakunnat ja yhteisöt sitoutuvat yhdessä noudattamaan Raamatun kultaisen säännön periaatetta monenlaisten näkemysten ja erilaisuuden kohtaamisessa.

Periaatetta on avattu lausunnossa. Siihen sitoutuvat mm. kunnioittavat itsensä ja toisten fyysisiä ja henkisiä rajoja, kiinnittävät huomiota asialliseen kielenkäyttöön, tarkastelevat ennakkoluulojaan kriittisesti ja kunnioittavat jokaista ilman yleistäviä tai määritteleviä oletuksia, jotka liittyvät ulkonäköön, seksuaalisuuteen, sukupuoleen, siviilisäätyn,

4.1.2023 9.10

Turvallinen seurakunta -lausunto syntyi seurakuntien yhteistyönä

Kirkon tai kristillisen yhteisön tulee olla paikka, jossa toisen yksityisyyttä ja vakaumusta kunnioitetaan, ja toinen ihminen kohdataan tuomitsematta. Siellä myös puututaan mahdolliseen epäasialliseen käytökseen tai rasismiin.

Kymmenen tamperealaista seurakuntaa tai kristillistä yhteisöä on yhdessä sitoutunut noudattamaan turvallisen seurakunnan ohjeistusta. Pastorit Kati Ekoranta ja Mika Partanen pitävät lausuntoa yhtenä työnään kokohoidista. Kuva: Hannu Jukola

Kymmenen tamperealaista seurakuntaa tai kristillistä yhteisöä on nyt yhdessä sitoutunut noudattamaan Raamatun kultaisen säännön periaatetta monenlaisten näkemysten ja erilaisuuden kohtaamisessa.

Turvallisempi seurakunta

Sisältöalueet:

- Fyysisesti turvallinen seurakunta
- Henkisesti ja sosiaalisesti turvallisempi seurakunta
- Seksuaalinen turvallisuus
- Turvallista vapaaehtoisuutta
- Turvallisuussuunnittelu ja turvallisuusasiakirjat
- Toimintaohjeet onnettomuustilanteissa ja valmiussuunnittelu

Tutustu evl-sivuilla olevaan asiakirjaan ja sen tärkeisiin sisältöalueisiin.

Turvallisempi seurakunta

- Miten toimitaan kun turvallisuus järkkyy?
- Mitkä ovat ilmoittamisen ja toiminnan tavat?
- Kuka osaa toimia?
- Kenellä on vastuu?

Pohdinta:
Millaiset toimintamallit teidän seurakunnassanne on luotu siihen, että on mahdollista ilmoittaa syrjinnästä ja rasismista?

Kiitos

Anna-Leena (Annu) Klemetti-Falenius
STEP-opintokeskus

Seurakunnan luottamushenkilöiden teemamateriaalit 2023-2026

**Seurakunnan luottamushenkilöiden
teemamateriaalit 2023-2026**

Anna-Leena (Annu) Klemetti-Falenius
STEP-opintokeskus

Kirkkopalvelut ry / STEP-opintokeskus 2023

